

Moduuli 5 Portfolio / Merja Koponen

Kokonaisuuden toteutuksesta

Toteutin suunnittelemani kurssikokonaisuuden tammi - helmikuussa. Siksi aikataulu venyi ja paukkui, mutta mielestäni perustellusti. Käytin lopulta kokonaisuuteen huomattavasti suunniteltua enemmän aikaa, sillä sisällöt kattoivat kaksi kurssia Läi 10 ja Läi 11 (osittain). Arkiverbien kautta sidoin opetusta ja loin linkkejä myös tulevaan ammatti-teemaiseen kurssiin (Läi 14).

Sisältöihini kirjaamat harjoitteet käytiin läpi, mutta lisäksi täydensin opetusta erilaisin lähinnä toiminnallisin ja taktillisin harjoittein. Esimerkiksi huonekaluja kertailtiin suullisesti dobblella, huoneisiin ja huonekaluisin liittyviä lauseita tehtiin kokoamalla Kinder-munakoteloihin sulloituista tavuista lauseita (tyyliin *O-lo-huo-nees-sa on soh-va ja te-le-vi-si-o.*). Lauseita oli kuusi, tärkeimmistä huoneista. Ne piti kirjoittaa vihkoon ja lopulta lukea ryhmissä. Kurssilla myös pelattiin tekemääni lautapeliä, otettiin viestikilpailu sanastosta, jossa joukkueiden piti etsiä sanaa vastaava kuva vähän matkan päästä. En edennyt suunnitellussa järjestelmällisesti senkään takia, että päivät olivat oman opetukseni osalta erimittaisia ja tunnit vaativat rytmitystä opiskelijoiden vireystilan jne. sanelemana. Lisäksi suunnittelin kouluavustajan kanssa kurssiin linkittyvää muuta toiminnallista ohjelmaa: Ryhmä kävi katsomassa ja keskustelemassa kansalaisopiston käytävällä lasivitriinissä olevaa lasten tekemää näyttelyä ”nukkekodin” huoneista. Luokkaan tuotiin nukkekoti, jonka ryhmä sisusti. Seinällä olevaan pohjapiirustukseen tuotiin lehdestä leikattuja huonekaluja. Pienryhmät sisustivat asunnon mieleisekseen keskustellen. Näillä tunneilla mukana ollut matematiikanopettaja avasi pinta-alan käsitettä.

Onnistumisia ja haasteita

Luku- ja kirjoitustaidon ryhmässä sanaston ja ilmausten myllytystä tulee olla paljon eri muodoissaan, jotta jokainen ehtii oppia riittävästi aiheesta. Näihin vaihteleviin työtapoihin tämä ryhmä on tottunut. Pitkinä päivinä toiminnalliset tavat katkaisevat päivää ja herättelevät. Eryteisesti niistä tykättiin ja niistä sain positiivista palautetta. Kurssin alussa ryhmään tuli kolme uutta opiskelijaa, jotka kokivat aluksi ryhmän tahdin liian nopeaksi ja tason haastavaksi. Kokonaisuuden päätyttyä he olivat päässeet rytmiin mukaan ja kertoivat oppineensa lyhyessä ajassa paljon, etenkin suullista puolta ja kirjoitustaitojen vahvistumista.

E erityisen hyvin onnistui korttelimuseossa vierailu. Se ei ollut suunnitellusti heti kokonaisuuden alussa, vaan vasta sitten, kun sanastoa oli hallussa jonkin verran. Tuntui, että tällä tavalla opiskelijat saivat vierailusta enemmän irti: he osasivat jo kysyä oppaalta huonekaluista. Museossa piti täyttää tekemääni monistetusta, jossa rastittiin huonekalun nimitys, mikäli se löytyi museoalueelta. ”Rikkaiden” ja ”köyhien” huoneet herättivät runsaasti keskustelua vastakohtaisuudellaan. Retkeen liittyi myös jännitystä: joku joutui lähtemään museolta kotiinsa

vähän aiemmin. Hän ei ollut koskaan liikkunut kyseisessä kaupungissa yksin. Saatoin vähän matkaa ja annoin kartan ja neuvot mukaan. Nainen jännitti, mutta seuraavana päivänä oli iloinen selviytyttyään. Menomatalla olimme harjoitelleet kartanlukua niin, että lykkäsin jokaisen käteen kaupungin kartan ja merkitsin siihen kiemurtelevan reitin. Joka risteyksessä kysyin, mihin suuntaan piti mennä. Samalla fraasit *oikealle, vasemmalle, suoraan, tien yli* toistuivat ja tuli pientä tuntumaa karttaan.

Tietotekniikkaa käytimme aiempaa enemmän. Sanastoa kerrattiin quizlet.comilla ja quizlet.livellä, museotehtävään liittyvää sanastoa käännettiin kääntäjän avulla, tietokoneelta katsottiin suomitaskussa.eu –sivuston ja asumiseen liittyvää videoita, Papunetin sivuilla pelattiin Muutto- ja Keittiö-pelejä, Google Mapsilla katsottiin kunkin oma asunto niin kartalta kuin satelliittikuvanakin.

Haaste on tällä alalla tavallinen: ryhmä on kovin eritasoinen, vaatii eriyttämistä ja runsaasti toistoa. Toisaalta eriyttävää materiaalia oli paljon, kaikki eivät tehneet kaikkia, vaan nopeimmat saivat lisähaasteita ja –tehtäviä. Toinen haaste liittyy arviointiin: sanallista itsearviointia on vaikea toteuttaa, mutta pienimuotoista sanallista ja kirjallista kylläkin voi.

Itse koin että kokonaisuuden aikana kehittyivät parhaiten ryhmäläisten tietotekniset ja suulliset taidot sekä ryhmätyötaidot. Kun suunnittelun kokonaisuuden näinkin tarkasti etukäteen, saatoin panostaa tavanomaista enemmän juurikin näihin taitoihin. Sen sijaan kirjoittamista olisi voinut olla enemmänkin, vaikkakin äänne- ja sanastosaneluja oli lopulta päivittäin ja lauseita ja tekstejäkin kirjoitettiin jonkin verran etenkin kokonaisuuden lopussa.

Itse sain käytännön onnistumisista palautetta kanssani osan päivää työskentelevältä avustajalta, jonka kanssa siis ideoimme perjantain toiminnallisia hetkiä aihealueen parissa. Hän esimerkiksi keksi tuoda nukkekodin kalusteineen luokkaan. Ryhmä ei kokenut sitä liian lapsekkaaksi, toisaalta varmaan siksi, että työskentely valjastettiin tiukasti kielenopiskelua palvelevaksi ja toisaalta siksi, että näitä leikkimielisiä harjoitteita on ollut ennenkin ja niihin on tututtu.

Arvioinnin näkökulmasta

Diagnostista arviointia tapahtui kurssin alussa keskustellen. Selvisi, että ryhmä keskimäärin hallitsi jo paljon aihealueen sanastoa. Museoretken yhteydessä ja sen jälkeen vertasimme samalla kotimaan asuinoloja ja suomalaisia asuinoloja ennen ja nyt. Kolmannekseen asumisen ongelmiin ja tilanteisiin liittyvää keskustelua kävimme kunkin aihealueen alussa. Jonkin verran keskusteluun vaikutti vielä heikot suulliset taidot. Heikoimmat kaipasivat mallintamista ja vapaa keskustelu aiheesta ei ilman apukysymyksiä vielä onnistu. Nohevimmat pystyivät kertomaan ajatuksistaan, tuntemuksistaan ja tiedoistaan jo laajemmin.

Formatiivista arviointia tapahtui vähän kuin luonnostaan eri harjoitteiden yhteydessä läpi koko kurssin. Ryhmässä on opiskelijoita, jotka osaavat ja uskaltavat antaa toisilleen myönteistä

vertaispalautetta ja kannustaa. Itsearviointia (*miten osaan tämän*) tehtiin esimerkiksi sanasto-osuuksien, lauseosuuksien ja keskustelujen päätteeksi.

Summatiivista arviointia piti olla lähinnä vain kirjallisessa sanaston ja lausetason osaamista mittaavassa testissä. Lisäsin kuitenkin kurssin loppuun suullisen testin, sillä kurssiin sisältyi lopulta runsaasti keskustelemista ja toisaalta oli perusteltua selvittää tarkemmin kunkin suullisia taitoja. Suullisen testin pohjalta pystyin antamaan tarkemmin eriteltyä yksilöllistä palautetta kullekin vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Itse testi vaati useamman tunnin ja erityisjärjestelyt ja avustajan luokkatilaan ohjaamaan ryhmää sillä aikaa, kun yksi oli testissä.

Itselleni oli hyvää ravistelua aloittaa kurssisuunnittelu juurikin arvioinnista ja tavoitteen asettelusta. Tässä koen itselläni olevan yhä työtä.